

INFORMACJA PRASOWA

Plan bezpiecznej i czystej transformacji dla największej europejskiej elektrowni na węgiel brunatny

Jak utrzymać energetyczną przyszłość Bełchatowa

W ciągu najbliższej dekady sposób wytwarzania energii elektrycznej w Polsce znacząco się zmieni. Ograniczanie roli węgla, szczególnie brunatnego, jest nieuchronne, bo rezerwy surowca się kończą a generacja energii elektrycznej stanie się nieopłacalna. Elektrownia Bełchatów zasilana właśnie tym paliwem jest obecnie sercem polskiego systemu elektroenergetycznego. To sprawia, że dla zachowania bezpieczeństwa energetycznego Polski niezbędna jest efektywna i dobrze zaplanowana transformacja Bełchatowa: szybka budowa nowych, niskoemisyjnych mocy i odchodzenie od węgla. Najnowszy raport Bloomberg Philanthropies i BloombergNEF (BNEF), przygotowany we współpracy z Forum Energii, przedstawia dogłębną analizę jak może wyglądać przyszłość Bełchatowa po węglu brunatnym, i jest możliwą do wdrożenia mapą drogową dla planu transformacji całego regionu.

Z analizy BNEF i Forum Energii zaprezentowanej dziś w Łodzi wynika, że jeszcze przed 2030 r. stopniowe ograniczanie zużycia węgla w elektrowni Bełchatów i jednoczesne uzupełnianie luki miksem odnawialnych źródeł energii i niskoemisyjnych mocy dyspozycyjnych, może zagwarantować bezpieczeństwo energetyczne w Polsce. Autorzy opracowania wskazują, że z punktu widzenia zagospodarowania przestrzennego dostępnego terenu, możliwe jest zainstalowanie 11 GW mocy wiatrowych i słonecznych zainstalowanych lokalnie, co pozwoliłoby zastąpić 80% produkcji energii elektrycznej z węgla brunatnego. Alternatywnym rozwiązaniem, które przyniesie podobny efekt, może być 6 GW w wietrze i słońcu, w połączeniu z elektrownią gazową, biomasą lub elektrownią wytwarzającą energię z odpadów.

Elektrownia Bełchatów, o mocy 5,1 GW, jest szóstą co do wielkości elektrownią węglową na świecie i dostarcza jedną piątą energii elektrycznej w Polsce. Lokalne zasoby surowca wyczerpią się najpóźniej do 2036 r., co wymusi zamknięcie elektrowni. Pomimo tego, że wojna w Ukrainie i kryzys energetyczny zwiększyły w ostatnich miesiącach popyt na węgiel, długoterminowe perspektywy dla europejskich elektrowni tak na węgiel kamienny jak i brunatny pozostają jednoznaczne. Według analizy BNEF, produkcja energii z węgla brunatnego w Polsce ze względów ekonomicznych może skurczyć się o 75% w latach 2021-2030, a trendu nie odwrócą nawet utrzymujące się wysokie ceny gazu, które ograniczają ekonomiczny sens inwestycji w produkcję energii z błękitnego paliwa. Dlatego niezbędne jest przygotowanie rzetelnego planu w jaki sposób wypełnić lukę po węglu, aby zagwarantować długoterminowe bezpieczeństwo i stabilność dostaw energii do odbiorców. Przeprowadzenie tego procesu w Bełchatowie z sukcesem może stać się przykładem do naśladowania dla regionów węglowych na całym świecie.

Komentarze

Michael R. Bloomberg, specjalny wysłannik Sekretarza Generalnego ONZ ds. ambicji i rozwiązań klimatycznych, założyciel Bloomberg Philanthropies:

- Wraz z pogłębianiem się skutków zmian klimatycznych, kryzys energetyczny w Europie i inwazja Rosji na Ukrainę tylko podkreślają pilną potrzebę zwrotu w kierunku czystej energii i zmniejszenia zależności od paliw kopalnych. Niniejszy raport pokazuje obiecującą drogę do zastąpienia największej elektrowni węglowej w Europie niskoemisyjnymi źródłami energii – i może stać się przykładem dla regionów węglowych w Europie i na całym świecie w jaki sposób planować transformację i czerpać korzyści z czystej energii.

Dr Joanna Maćkowiak-Pandera, prezeska Forum Energii:

- Jak najszybciej trzeba rozpocząć budowę nowych, niskoemisyjnych źródeł w rejonie Bełchatowa, żeby utrzymać bezpieczeństwo dostaw energii na wysokim poziomie i zbijać ceny energii elektrycznej. Zasoby węgla brunatnego w Bełchatowie są ograniczone i wkrótce się wyczerpią. Bardzo się cieszymy, że BNEF przyjął nasze zaproszenie do współpracy. W raporcie proponujemy rozwiązania, które są wykonalne, efektywne kosztowo. Jesteśmy pewni, że na realizacji tych projektów skorzysta nie tylko polski system energetyczny, ale przede wszystkim region – czyli ludzie, którzy od lat żyją z produkcji energii elektrycznej.

Maciej Kozakiewicz, pełnomocnik Zarządu Województwa Łódzkiego ds. transformacji regionu bełchatowskiego:

- To jest optymistyczny raport w kontekście energetycznej przyszłości Bełchatowa. Pokazuje bowiem, iż przy zaangażowaniu wszystkich zainteresowanych dobrobyt regionu może być wciąż budowany w oparciu o produkcję energii. A nawet przy odpowiedniej skali inwestycji istnieje szansa utrzymania symbolicznego statusu „stolicy produkcji energii w Polsce”. Realizacja takiego scenariusza wymaga oczywiście pełnej mobilizacji wokół konstruktywnych scenariuszy ale jasno pokazuje jak należałoby ukierunkować energię zarówno działań, jak i produkcji.

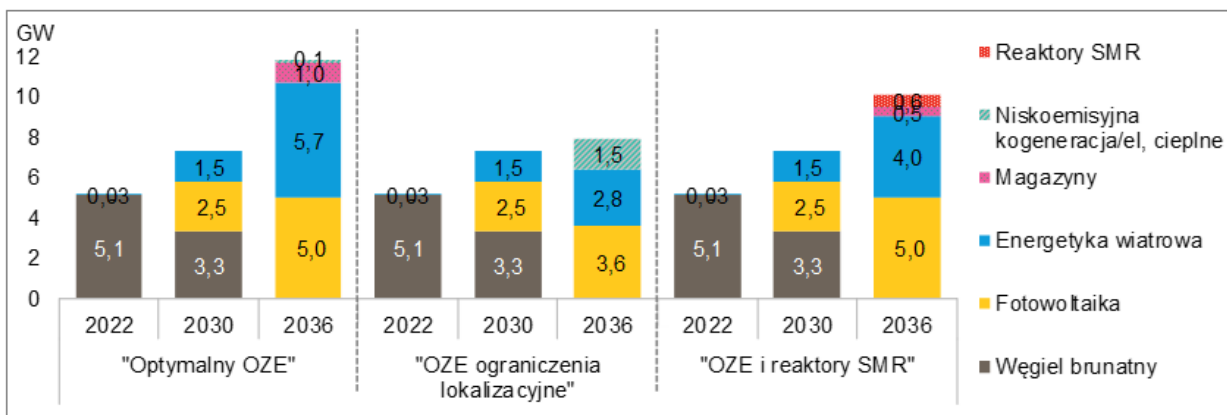
Felicia Aminoff, analityczka ds. transformacji energetycznej w BNEF, główna autorka raportu:

- W regionie łódzkim istnieją znaczące możliwości dla inwestycji w OZE. Bełchatów mógłby postawić na energię wiatrową i słoneczną, wykorzystując istniejącą infrastrukturę sieciową. BloombergNEF przeanalizował historyczne profile pogodowe. Wynika z tego, że energia słoneczna i wiatrowa w regionie doskonale uzupełniają się wzajemnie, ponieważ dostępne są w różnych momentach: często kiedy nie świeci słońce – wieje wiatr, i odwrotnie.

W regionie łódzkim planowane jest obecnie bardzo mało nowych mocy wytwórczych. Zapowiedziane przez właściciela elektrowni, grupę PGE, plany dotyczące nowych źródeł OZE to 600 MW energii słonecznej i 100 MW energii wiatrowej. Takie instalacje pozwoliłyby zastąpić jedynie 4% energii elektrycznej produkowanej obecnie z węgla brunatnego w Bełchatowie. Tym samym obecny brak planu transformacji elektrowni zagraża bezpieczeństwu energetycznemu Polski, a dodatkowo może spowodować, że rozbudowana infrastruktura sieciowa wokół Bełchatowa straci swoje znaczenie i nie będzie wykorzystywana.

Zastąpienie produkcji energii elektrycznej z węgla brunatnego w Bełchatowie jest możliwe na kilka sposobów, które przedstawiane są w raporcie. Poza OZE, przeanalizowano inwestycje w elektrownie ciepłone: gazowe, biomasowe lub wykorzystujące odpady do produkcji energii. Ograniczeniem dla elektrowni gazowych są jednak ceny surowca oraz brak odpowiedniej infrastruktury. W obecnej sytuacji rynkowej, zabezpieczenie inwestycji w nowy gazociąg do Bełchatowa stanowiłoby poważne wyzwanie. Również elektrownie jądrowe, ze względu na długi okres inwestycyjny, nie zastąpią na czas wycofywanych bloków na węgiel brunatny, nawet jeśli ich lokalizacja była planowana w tym regionie.

Rysunek 1. Trzy scenariusze zastąpienia wytwarzania energii elektrycznej z węgla brunatnego w Bełchatowie

Źródło: BloombergNEF. Uwaga: wykres ilustruje potencjalne struktury mocy, które mogłyby zmaksymalizować wykorzystanie przyłączenia do sieci. Wszystkie scenariusze mogą zastąpić 80% generacji Bełchatowa z 2021 r. SMR to małe reaktory modułowe (small modular reactor).

Województwo łódzkie, na którego obszarze znajduje się elektrownia Bełchatów, stoi przed unikaną szansą na przeprowadzenie bezpiecznej, sprawiedliwej i dobrze zaplanowanej transformacji w kierunku zrównoważonej i niskoemisyjnej gospodarki. Finansowym wsparciem dla niezbędnych inwestycji mogłyby być pieniądze z unijnego Funduszu Sprawiedliwej Transformacji. Warunkiem jest przedstawienie planu odchodzenia od węgla brunatnego w bełchatowskiej elektrowni i przyspieszenie rozwoju mocy niskoemisyjnych.

W ramach FST Polska może otrzymać około 3,5 mld euro na wsparcie pięciu regionów w odejściu od węgla do 2030 roku. Fundusze te mogłyby pomóc regionowi łódzkiemu w podjęciu ukierunkowanych działaniach na rzecz przekwalifikowania zawodowego pracowników i tworzenia nowych możliwości rozwoju gospodarczego po pożegnaniu z węglem brunatnym. Nowe projekty w zakresie czystej energii mogłyby pobudzić lokalną gospodarkę, a także pozwolić regionowi na dalsze odgrywanie kluczowej roli w produkcji energii elektrycznej w Polsce.

Pełny raport *Energetyka w Bełchatowie po węglu brunatnym* jest dostępny w [języku polskim](#) oraz w [języku angielskim](#).

Kontakty dla mediów :

Veronika Henze
BloombergNEF
+1-646-324-1596
vhenze@bloomberg.net

Aleksandra Dziadykiewicz
Forum Energii
+48 573 378 898
aleksandra.dziadykiewicz@forum-energii.eu

Daphne Wang
Bloomberg Philanthropies
+1-212-205-0314
daphne@bloomberg.net

Bloomberg on Climate

Prowadzone przez Michaela R. Bloomberg, globalnego lidera w dziedzinie klimatu i specjalnego wysłannika Sekretarza Generalnego ONZ ds. ambicji i rozwiązań klimatycznych, Bloomberg Philanthropies i Bloomberg L.P. stawiają czoła kryzysowi klimatycznemu na wielu płaszczyznach. Bloomberg Philanthropies stoi na czele amerykańskich i globalnych wysiłków na rzecz walki ze zmianami klimatycznymi i ochrony środowiska, łącząc burmistrzów i innych liderów politycznych oraz biznesowych, partnerów społecznych i zwolenników ochrony środowiska w kluczowych kwestiach. Filantropijne wysiłki przyspieszają przejście z węgla na czystą energię, poprawiają jakość powietrza i zdrowie publiczne, wspierają miejskie i lokalne działania na rzecz klimatu, chronią ekosystemy oceaniczne oraz pomagają odblokować pieniądze na zrównoważone inwestycje. Jednocześnie Bloomberg L.P. zapewnia globalnej społeczności finansowej wgląd w dane i analizy, wspierając integrację ESG w procesach inwestycyjnych. Jako firma, Bloomberg L.P. daje przykład, zobowiązując się do 100% energii odnawialnej do 2025 roku i podejmując działania w społecznościach, w których żyją i pracują jej pracownicy. Dzięki zarządzaniu przez Bloomberg Glasgow Financial Alliance for Net Zero oraz Task Force on Climate-related Financial Disclosures, Bloomberg wykorzystuje siłę rynków kapitałowych do przeciwdziałania zmianom klimatu i wspierania przejścia na gospodarkę zerową.

BloombergNEF

[BloombergNEF](#) (BNEF) jest dostawcą strategicznych badań obejmujących globalne rynki surowcowe i przełomowe technologie napędzające przemianę w stronę gospodarki niskoemisyjnej. Eksperti BNEF oceniają ścieżki dostosowania sektorów energetycznego, transportowego, przemysłowego, budowlanego i rolniczego do transformacji energetycznej. Pomagają specjalistom w dziedzinie handlu surowcami, strategii korporacyjnej, finansów i polityki w poruszaniu się po zmianach i generowaniu możliwości.

Bloomberg Philanthropies

Bloomberg Philanthropies jest zaangażowany w działania w 941 miastach w 173 krajach na świecie zmierzające do poprawy i wydłużenia życia jak największej liczbie ludzi. Organizacja koncentruje się na pięciu kluczowych obszarach tworzenia trwałych zmian: sztuka, edukacja, środowisko, innowacje w zakresie sposobów rządzenia i zdrowie publiczne. Bloomberg Philanthropies obejmuje wszystkie darowizny Michaela R. Bloomberg, w tym fundację, filantropię korporacyjną i osobistą, a także Bloomberg Associates, firmę konsultingową działającą pro bono w miastach na całym świecie. W 2021, Bloomberg Philanthropies rozdysponował 1,66 mld dolarów. Więcej informacji dostępnych jest na stronie bloomberg.org oraz tutaj: [Facebook](#), [Instagram](#), [YouTube](#), [Twitter](#) i [LinkedIn](#).

Forum Energii

Forum Energii to europejski, interdyscyplinarny think tank z Polski, którego zespół tworzą ekspertki i eksperci działający w obszarze energii, z doświadczeniem m.in. w biznesie, administracji publicznej i nauce. Misją Forum jest inicjowanie dialogu, proponowanie rozwiązań opartych na wiedzy, a także inspirowanie do działania na rzecz sprawiedliwej i efektywnej transformacji energetycznej prowadzącej do neutralności klimatycznej. Organizacja realizuje misję poprzez analizy, opinie i dialog w zakresie dekarbonizacji głównych obszarów gospodarki. Więcej informacji można znaleźć na stronie forum-energii.eu lub na [Twitterze](#) i [LinkedIn](#).